

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
T.a.v. Minister Adema
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Amsterdam, 8 december, 2023

Betreft: Oproep om voorstel tot deregulering nieuwe GMO's te verwerpen

Geachte minister Adema,

Tijdens de volgende vergadering van de Landbouw- en Visserijraad, die plaatsvindt op [10 en 11 december](#), wordt een controversieel voorstel tot deregulering van nieuwe GMO's behandeld. Wij verzoeken u dringend zich hiertegen te verzetten. Noch het voorstel van de Commissie, noch de voorgestelde overeenkomst door het Spaanse voorzitterschap garanderen een adequaat niveau van veiligheid voor de menselijke gezondheid en het milieu, en ze ondermijnen transparantie en keuzevrijheid voor consumenten en boeren.

Het voorstel, dat in lijn ligt met de eisen van de industrie, is zwaar bekritiseerd door [wetenschappers](#), die de afgelopen maanden meermaals hebben opgeroepen het voorstel te verwerpen vanwege zorgen over de veiligheid. In oktober [waarschuwde](#) het European Network of Scientists for Social and Environmental Responsibility (ENSSER) dat het voorstel van de Europese Commissie in strijd is met de wetenschap en een openlijke, beschamende poging om het voorzorgsprincipe buiten werking te stellen. Volgens een andere verklaring van wetenschappers, [gepubliceerd op 5 december](#), moet - mocht het hele voorstel niet worden verworpen - categorie 1 op zijn minst worden geschrapt. De ondertekenaars stellen dat de huidige wetgeving op het gebied van nieuwe GMO's, waarbij per situatie naar veiligheidsmaatregelen wordt gekeken, al de nodige flexibiliteit biedt.

De [Duitse federale natuurbeschermingsinstantie](#) waarschuwt ook dat zowel opzettelijke als onopzettelijke mutaties die inherent zijn aan het gen-editing proces, risico's met zich meebrengen en dat alleen een 'case-by-case'-analyse, onder de huidige wetgeving, een hoog veiligheidsniveau kan garanderen.

In een [open brief](#) die in november werd gepubliceerd en ondertekend door meer dan 70 wetenschappers, werd ook opgeroepen om het voorstel te verwerpen. In de brief werden zorgen geuit over de overhaaste procedure om het voorstel aan te nemen. De wetenschappers stellen dat het (de)reguleringsvoorstel niet de steun heeft van Europese burgers en zelfs zonder hun medeweten zou kunnen worden aangenomen, wat hun vertrouwen in de Europese politiek

(verder) zal ondermijnen. Een [opiniepeiling uit 2021](#) en een [petitie uit 2023](#) laten zien dat consumenten juist willen dat bestaande en nieuwe GMO's worden geëtiketteerd en gereguleerd.

Het voorstel van de Commissie is ook op andere punten zeer controversieel. Voor de meeste nieuwe GMO's (categorie 1) zouden traceerbaarheid en etikettering worden geschrapt. Terwijl die er juist voor moeten zorgen dat consumenten en producten keuzevrijheid hebben, en het mogelijk maken GMO's in de hele toeleveringsketen te identificeren voor zowel kwekers, boeren, verwerkers als detailhandelaars. Het schrappen van traceerbaarheid maakt het ook [onmogelijk om in te grijpen](#) in geval van schade aan de gezondheid, het milieu of de biodiversiteit.

Een ander probleem met het voorstel van de Commissie is de kwestie van [patenten](#), met het risico dat een handjevol grote bedrijven de zaden en het pootgoed controleren die in de Europese landbouw worden gebruikt en die de basis vormen van ons voedselsysteem.

Voorstanders van het voorstel beweren dat deregulering nodig is om innovatie te stimuleren, maar het voorbeeld van de VS laat zien dat deregulering er [niet voor zorgt](#) dat nieuwe genetisch gemanipuleerde planten sneller op de markt komen. Een ander argument dat wordt gebruikt om de 'noodzaak' van deregulering te rechtvaardigen, is dat nieuwe GMO's zullen bijdragen aan duurzaamheid, zoals aanpassing aan de gevolgen van klimaatverandering. Tot nu toe hebben de weinige nieuwe GMO's die op de markt zijn gebracht [deze belofte echter niet waargemaakt](#). Bovendien zijn veel nieuwe genetisch gemanipuleerde planten die in de pijplijn zitten niet ontwikkeld voor duurzaamheidsdoeleinden, maar voor [consumptie- en industrie-gerichte eigenschappen](#).

Op dit moment hebben [18 EU-landen en -regio's](#) ervoor gekozen om hun grondgebied GMO-vrij te laten zijn. De nieuwe wetgeving ontnemt regeringen het recht om dit te doen en om hun landbouw en milieu te beschermen tegen de mogelijke gevolgen van nieuwe GMO's.

In het licht van al deze zorgen roepen we u op om elke vorm van een overeenkomst tijdens de komende Raad te verwerpen. Uw stem tegen dit voorstel is essentieel om de integriteit van het huidige EU-kader voor GMO's te beschermen, wat ervoor zorgt dat er geen GMO's in het milieu kunnen worden geïntroduceerd of op de EU-markt kunnen worden gebracht zonder voorafgaande risicobeoordeling, monitoring, etikettering en traceerbaarheid.

Met vriendelijke groet,

Andy Palmen
Directeur Greenpeace Nederland